

M E R K U R I U S Z

7 / 2010

Notka wstępna

Po przerwie wakacyjnej znowu rozpoczynamy jesienno – zimowe dni życia klubowego. Powakacyjny początek całkiem żwawo wystartował – w ostatnią sobotę sierpnia impreza w mieście Lysá nad Łabą, przygotowaniu której trzeba było poświęcić parę chwil ze swego czasu, w połowie września tradycyjne ognisko a w ostatnią sobotę tegoż miesiąca początek wystawy artystów malarzy w Domu Mniejszości Narodowych. Niektórzy z nas byli również świadkami odsłonięcia obelisku ku czci Ryszarda Siwca przy, od roku 2008 istniejącej, ulicy noszącej jego imię. Oprócz tego, jak sami widzicie, zmienia się szata graficzna naszego pisemka. Decyzja podjęta jednogłośnie, bo jednym głosem, który ale chętnie skorzysta z wszelkich uwag dotyczących tematu. I to nie tylko uwag w sprawie wspomnianej szaty, ale w ogóle czynności Klubu, charakter której może zadecydować o samym jego istnieniu. Już po raz który zapraszam(y) do współtworzenia jak tych kartek przed Wami, tak społecznego życia Polonii Praskiej.

Władysław Adamiec

Obelisk ku czci Ryszarda Siwca

Dnia 20 sierpnia, przy istniejącej w Pradze od roku 2008 ulicy Siwecovej, został odsłonięty obelisk ku czci polskiego bohatera, Ryszarda Siwca, który 8 września 1968, podczas oficjalnych uroczystości dożynkowych na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie dokonał aktu samospalenia, protestując w ten sposób przeciwko inwazji wojsk Układu Warszawskiego do Czechosłowacji rozpoczętej 21 sierpnia 1968.

W uroczystości wzięli udział ambasador RP Jan Pastwa, dyrektor Instytutu do Badań Reżimów Totalitarnych Daniel Herman, wicemarszałek Senatu Zbigniew Romaszewski, minister spraw wewnętrznych Republiki Czeskiej Radek John, sekretarz generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Andrzej Krzysztof Kunert, autor filmu o Ryszardzie Siwcu „Usłyszcie mój krzyk” reżyser Maciej Drygas i inni.

Czarny obelisk jest darem polskiego Instytutu Pamięci Narodowej, a dziełem Marka Moderaua, będącego też zwycięzcą konkursu na pomnik ofiar katastrofy smoleńskiej z 10 kwietnia 2010, który stanie jeszcze w tym roku na stołecznych Wojskowych Powązkach.

Ewa Klosová

Na obelisku widnieje napis:

Ryszard Siwiec

1909-1968

Voják AK – Polské zemské armády.

Upálil se na protest proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy
na území Československa. Ve jménu pravdy přinesl
nejvyšší oběť.

28 sierpnia 2010

Dzień Polski w Lysé nad Łabą

W roku bieżącym drugi raz z rzędu wykorzystaliśmy zaproszenie rodaków miasta Lysá nad Łabą, by w ramach już czternastego roczniku Uroczystości hrabiego Sporcka zaprezentować coś z kultury polskiej. Dzień Kultury Polskiej, który jest kontynuacją pierwotnie szerzej zaplanowanego programu cyklicznego, ramowało, tak samo jak w roku ubiegłym, zabytkowe środowisko byłego klasztoru i sąsiadującego zamku – oba obiekty służą dzisiejszym czasom podporządkowanym celom.

Format programu polskiego był podobny do tego zeszłorocznego – przed zamkiem, w plenerze parkowo – dziedzińcowym, prezentowała się wystawa zapożyczona przez Instytut Polski pt. Przesłanie z ludzką twarzą poświęcona historii Solidarności Polsko – Czechosłowackiej z okazji 30 rocznicy Porozumień Sierpniowych. Autorem wystawy oraz fotografii jest historyk Petr Blažek, kuratorem pani Zuzana Ružbatská, która pomogła również z instalacją na miejscu. Na wystawę składało się trzydzieści plansz z fotografiami uczestników spotkań czeskich sygnatariuszy Karty z przedstawicielami polskiej Solidarności oraz z tekstami historycznymi z tymi czasami związanymi. Fotografie były odzwierciedleniem nie tylko poważnego patosu historycznego tamtych dramatycznych chwil, ale również tego, że spotkania były serdeczne, towarzyskie i czasami zakrapiane - ludzką twarzą- starej myśliwieckiej.

Na dziedzińcu klasztornym (w dzisiejszych czasach Archiwum Państwowe) wystąpił reprezentacyjny ZPiT OLZA działający przy ZG PZKO w Republice Czeskiej, który od lat należy do zespołów o wysokim poziomie artystycznym. Jego historia sięga roku 1953, w 1957 roku zespół przyjął nazwę rzeki granicznej Olzy. Ze względu na miejsce swojej działalności zespół Olza prezentuje jak folklor rodzimy, tak również folklor czeski i słowacki. Aktualnie w repertuarze zespołu Olza są tańce cieszyńskie (Tańce Mieszczan Cieszyńskich, Polka Wekslowana, Trojak, Czardasz Śląski, Szotmadziar i Sarocz), polskie tańce narodowe i regionalne (Polonez, Mazur, Kujawiak, Oberek, tańce żywieckie i opoczyńskie), tańce czeskie i morawskie (chodskie, wałaskie) oraz słowackie (tańce z okolic Zemplína, Trenčína i Šariša). Prawie wszystkie wymienione można było oglądać w wykonaniu wysokiej klasy na wspomnianym dziedzińcu.

Stragan z polskimi wyrobami był, niestety, tylko jeden w tym roku, na nim zaś kielbasa „Kminkula kamrtacka“ i chleb domowy z ziarnami lnu, dyni i słoneczniku, oba artykuły włącznie z prezentującymi je producentami pochodzenia żywieckiego.

Tak samo jak w roku zeszłym miały swój stolik zastawiony smakołykami własnoręcznie przygotowanymi panie z lyskiej sekcji Klubu Polskiego, które dopełniały drobne przedmioty promujące Polskę – foldery turystyczne, reklamówki w różnej postaci i inne. Przedmioty te udostępnił pan Wojciech Pobóg – Pągowski, Radca Ambasady i kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji przy Ambasadzie Polskiej.

Władysław Adamiec

Spotkanie przy ognisku

Zdawało by się czasami, że spotkania, które odbywają się regularnie zaczynają być mniej ciekawe, często wręcz męczące. Z obawami z tego zjawiska, jeszcze większymi z kaprysów pogody przystępowaliśmy do przygotowań miejsca spotkania. Ale też ze świadomością, że o co łatwiej porzucamy myśl zachowawczą, o to trudniej do niej powrócić. Podsumować można powyższe, że w sobotę, 25 września br., wszelkie obawy odpłynęły wraz z chmurami. Spotkanie odbyło się pod tradycyjnym hasłem „Wszyscy gośćmi, wszyscy gospodarzami”, w obu rolach obecni sprawdzili się na przysłowiową piątkę (w środowisku czeskim na jedynekę). Pogoda pozwoliła nam postawić stół do tenisa stołowego, można było trafiać piłkami w pajaca i w tarczę lotkami.

Staraliśmy się do sportowych wyczynów podejść formą konkursów, ale ilość zainteresowanych nie pozwoliła żadnego z nich zakończyć. Ale chociaż nie udało się zestawić listy tych lepszych i tych gorszych, wszyscy którzy wzięli udział w zawodach dobrze się bawili, a ci mniej zdolni nie musieli martwić się tym, że skończyli na takim czy innym miejscu.

Turniej sportowy był urozmaicheniem, było však dość czasu na rozmowy towarzyskie przy sutym w smakołyki i w trunki stole a dzięki gitarze pana Kazimierza Towarnickiego nie jedną piosenkę odśpiewaliśmy. Przyświecał i przygrzewał nam płomień ogniska, który rozniecił poczucie polsko – ludzkiej wzajemności. Z powodu obowiązków służbowych brakowało najwyższych dygnitarzy dyplomacji, pozdrowienia i usprawiedliwienia przekazali w ich imieniu wysłannicy jak ambasady, tak wydziału konsularnego.

Do domów rozchodziliśmy się późnym, już ciemnym wieczorem podochoceni przyjemną i przyjacielską atmosferą, oczywiście popartą mocniejszymi kroplami dla zdrowia.

W tym miejscu chciałbym podziękować wszystkim tym, co pomogli przy przygotowaniach i chociaż miałem zamiar nie wymieniać z nazwiska, to dwa muszę wspomnieć. Stanisława Gawlika, który musi przybyć z odległości czterechstu kilometrów, zwłaszcza zaś Krzysztofa Jaxę – Rożena, który poświęcił jeszcze prawie że całą niedzielę, by pomóc przy sprzątaniu i zmagazykowaniu sprzętu do następnego podobnie udanego ogniska.

Władysław Adamiec

Wystawa obrazów w Domu mniejszości Narodowych

KWP KLUB POLSKI W PRAŽE
srdečně zve na

SAP Polskie Stowarzyszenie Artystów plastyków w Republice Czeskiej (SAP) to nazwa samodzielnej grupy twórców mieszkających i działających w Czechach na Zaolziu.

VÝSTAVU OBRAZŮ

členů Polského sdružení výtvarných umělců v České republice
konanou pod záštitou velvyslanectví Polské republiky v ČR Jeho Excelence Jana Pawły

Výstava je otevřena od 25. září do 8. října 2010
každý den od 10.00 do 19.00 hodin
v Domě národnostních menšin v Praze 2, Vocelova 3

Vernisáž výstavy se uskuteční v sobotu 25. září v 16.00 hodin

Na výstavě jsou zastoupené práce umělců:

- Edgar Baran (Karviná)
- Alicja Bartulec (Orlová)
- Władysław Cmiel (Karviná)
- Józef Drong (Český Těšín)
- Renata Humel (Ropice)
- Agata Kaleta (Bystrice)
- Barbara Kowalczyk (Havířov)
- Darina Krygiel (Havířov)
- Zbigniew Kubiczka (Orlová)
- Monika Milerska (Stonava)
- Oskar Pawlas (Havířov - Suchá)
- Helena Szawłowska (Bohumín)
- Walter Taszek (Karviná)
- Romana Taszková (Karviná)
- Paweł Walach (Nebory)

Výstavu v Praze financoval a věcnou podporu poskytl: Magistrát hl. města Prahy, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Velvyslanectví Polské republiky v ČR, Konsulát oddělení PR v Praze, Polský institut v Praze, Dělní národnostních menšin v Praze

Pierwsza grupa plastyków należała do Stowarzyszenia Literacko-Artystycznego założonego w roku 1947 przy Polskim Związku Kulturalno - Oświatowym i jej pierwszym pokoleniem byli: Gustaw Fierla, Karol Piegza, Franciszek Świder, Władysław Pasz, Rudolf Żebro, Dominik Figurny i Gustaw Nowak. Później dołączyli: Bronisław Firla, Oskar Pawlas, Alicja Bartulcowa, Rudolf Kobiela, Bronisław Liberda.

Pierwszym prezesem SLA był Gustaw Fierla, później do roku 1991 Bronisław Firla. Od r.1991 do 2004 funkcję tę pełnił Oskar Pawlas, obecnie zaś Darina Krygiel.

W trakcie ponad 50 lat działalności plastycy Zaolzia zrzeszeni w swoim środowisku nawiązali kontakty ze środowiskami twórczymi w Polsce - Katowicach, Opolu,

Toruniu, Bydgoszczy, prezentowali swoje prace na licznych wystawach w Polsce, Czechach, Słowacji i na Węgrzech.

Od wielu lat członkowie Stowarzyszenia co roku wyjeżdżają na plenery malarskie organizowane w Polsce i Czechach. Z inicjatywy SAP co dwa lata mają miejsce międzynarodowe plenery malarskie na Zaolziu w Beskidach.

Klub Polski w Pradze gościł artystów malarzy SAP – u już raz, przed sześciu laty, nie w Pradze wprawdzie, ale w organizowanych Dniach Polskich w Lysé nad Łabą. W tym roku ilość malarzy i dzieł jest poszerzona, chociaż po wernisażu w dniu 25 września będzie można oglądać obrazy tylko przez dwa tygodnie. Trzeba jeszcze przypomnieć, że exlibris Klubu Polskiego jest autorstwa jednego z członków SAP – u, pana Zbigniewa Kubeczki.

Władysław Adamiec

Z a p r o s z e n i e

***Następne spotkanie członków Klubu Polskiego odbędzie się
w czwartek, 21 października 2010 r., o godzinie 17.00, w Domu Mniejszości
Narodowych, Vocoelová 3, Praga 2***

www.klubpolski.cz – www.polonica.cz – www.polskyinstitut.cz – www.polemb.net
www.szkolapolskawpradze.com – www.krecik.euweb.cz – polkiwpradze.blox.pl -
polacywpradze.blox.pl – www.pzko.cz – www.polonusbrno.org – www.parafiiawpradze.pl
www.kcmt.cz – www.limbora.cz